

Súd: Okresný súd Bratislava V
Spisová značka: 22P/18/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1521201421
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Anna Križáková
ECLI: ECLI:SK:OSBA5:2021:1521201421.4

Uznesenie

Okresný súd Bratislava V v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: I. U., narodené XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom Vazovova 7/A, Bratislava, dieťa rodičov: matka - D. N., narodená XX.XX.XXXX, bytom I. 8, H., zastúpená - Mgr. Mária Argirová, nar. 23.04.1954, bytom Vlastenecké námestie 10, 851 01 Bratislava, a otec - I. U., narodený XX.XX.XXXX, bytom C. XXX, G. N., zastúpený - Consilior Iuris s.r.o., so sídlom Radlinského 51, 811 07 Bratislava, IČO: 47 231 157, v konaní na návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom Vazovova 7/A, Bratislava o nariadenie výchovného opatrenia a ex offo o zrušenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd n a r i a d ť u j e maloletému I. U., nar. XX.XX.XXXX na účely zabezpečenia odbornej diagnostiky pobyt v zariadení, ktoré vykonáva odbornú diagnostiku na dobu 6 mesiacov odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia, ktorý sa bude vykonávať v G. - X. pre deti a rodiny G., G. liečebno - výchovné sanatórium S. 1, XXX XX G..

II. Súd z r u š u j e neodkladné opatrenie spočívajúce v zákaze styku otca s maloletým I. U., nar. XX.XX.XXXX nariadené uznesením Okresného súdu Bratislava V č.k. 22P/109/2019-21 zo dňa 04.07.2019.

III. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Na návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava tunajší súd uznesením zo dňa 31.03.2021, č. k. 22P 17/2021-13, nariadil neodkladné opatrenie, v zmysle ktorého sa maloleté dieťa: I. U., narodené XX.XX.XXXX, odovzdáva do starostlivosti zariadenia: G. - X. pre deti a rodiny G., G. liečebno-výchovné sanatórium S. 1, XXX XX G., a to do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej, ktorou je nariadenie výchovného opatrenia, ktorá je vedená na tunajšom súde pod sp. zn. 22P 18/2021.

2. Návrh bol odôvodnený tým, že rodinu maloletého I. evidujú na oddelení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately od roku 2007, a to s podaním návrhu matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností. Už v tom čase rodičia vzájomné problémy a konflikty riešili prostredníctvom maloletého, ktorý bol od útleho veku svedkom nepriateľského a konfliktného správania rodičov. V rámci konania vo veci úpravy výkonu rodičovských práv a povinností, keď bol maloletý I. U. zverený do osobnej starostlivosti matky, znalkyňa PhDr. I. vyzvala obidvoch rodičov, aby sa akceptovali a zoptimalizovali svoju komunikáciu, lebo v opačnom prípade môžu prispieť k zhoršeniu psychického stavu dieťaťa. Znalkyňa tiež uviedla, že otcovi sa nedarí akceptovať matku maloletého v jej rodičovskej role a je k nej masívne kritický. Taktiež konštatovala, že takýto postoj k matke môže nepriaznivo vplyvať na ďalší vývoj dieťaťa. Vzťahy rodičov sa vyostřili a boj o maloletého I. sa zintenzívnil po tom, ako Okresný súd Bratislava V zamietol návrhy otca na zverenie maloletého do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, potom návrh na rozšírenie styku a taktiež návrh na zverenie syna do jeho starostlivosti. Zo

všetkých znaleckých dokazovaní vyplynulo, že maloletý I. prejavuje väčšiu túžbu po matke, u ktorej má pocit istoty a bezpečia, ako aj v jej rodine. Za účelom zlepšenia stavu a vzájomnej komunikácie rodičov nariadil Okresný súd Bratislava V uznesením pod sp. zn. 22P/52/2018 zo dňa 30.11.2018 rodičom výchovné opatrenie spočívajúce v povinnosti podrobiť sa odbornému poradenstvu u PhDr. V. D.. Otec matke mesiac po vyhlásení rozhodnutia o zamietnutí návrhu otca na zmenu úpravy styku priniesol syna s oneskorením a v zlom psychickom stave. Následne sa styk nerealizoval pre maloletého dôvodné obavy z nútenia a navádzania otcom. Situácia s psychickým nátlakom a vydieraním maloletého otcom sa zopakovala aj pri styku 01. - 02.06.2019, keď otec verbalizoval matke, že maloletého jej nikdy nevráti, keď musela byť privolaná aj polícia. Otec maloletému uviedol, že ak odíde s matkou, urobí mu zo života peklo. Rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 22P/103/2019 zo dňa 18.12.2020, bol zakázaný styk otca s maloletým. V danej veci už raz súd vydal rozhodnutie s rovnakým výsledkom zákazu styku. Dňa 11.03.2021 bol na úrad doručený podnet zo Základnej školy W. na prešetrovanie rodinného prostredia z dôvodu dlhodobo pretrvávajúcich problémov v správaní maloletého. Maloletý na hodinách hrubo narúša vyučovací proces. Maloletému bola pridelená asistentka, vyučovania sa zúčastňuje veľmi nedisciplinovane, veľakrát ho musí asistentka zobudiť, aby sa pripojil na online hodinu. Podľa slov matky maloletý po nociach do skorých ranných hodín telefonuje s kamarátmi, zosmiešňuje ju pred nimi, správa sa k nej arogantne, poníža ju. Nedokáže mu v tom zabrániť, bojí sa syna, vyhráža sa jej a opakovane ju fyzicky napadol. Po poslednom fyzickom napadnutí, bol hospitalizovaný na psychiatrii. Dňa 09.03.2021 bol privezený RZP v sprievode matky a polície, pre konflikt s matkou. Otec chcel podať návrh na zverenie do svojej starostlivosti. Po šetrení v domácnosti a pohovore s maloletým si otec tento krok rozmyslel. Maloletý sa v rozhovore vyjadril, že v žiadnom prípade nechce ísť k otcovi, ak by sa stalo, tak otcovi pichne nôž do krku. Počas rozhovoru mal maloletý agresívne prejavy. Tvrdenie otca, že si s maloletým vychádza, bolo v plnom rozsahu popreté. Matka sa bojí syna. Jej rodičovské kompetencie boli silno narušené, a tým zlyháva autorita k synovi. Za súčasných podmienok otec nemá autoritu u syna. Snahou matky bolo aj umiestnenie maloletého v LVS H. na R., kde bola pravdepodobnosť skoršieho umiestnenia než v LVS G. kde, ako nás informovali 19.03.2021, bola karanténa z dôvodu pozitívnych výsledkov niektorých chovancov. Predpoklad prijímania nových klientov je po Veľkonočných sviatkoch 2021. Maloletý I. sa dobrovoľne s matkou dostavil na vstupný pohovor 24.03.2021 do LVS H.. Po zasadnutí prijímacej komisie 29.03.2021, LVS H. telefonicky informoval úrad, že maloletého do zariadenia neprijmú z dôvodu vážnych porúch správania. Vzhľadom na uvedené navrhovateľ žiada rozhodnúť v zmysle ním žiadaného petitu, pričom žiadané rozhodnutie je jedna z možností na stabilizáciu pomerov u maloletého dieťaťa. Vyššie uvedené skutočnosti môžu ohroziť priaznivý fyzický, psychický, sociálny a mravný vývin dieťaťa.

3. Uznesením vyhláseným na pojednávaní, ktoré bolo vo veci nariadené na 21.05.2021 súd z úradnej povinnosti začal konanie o zrušenie neodkladného opatrenie o zákaze styku otca s maloletým I., keď vzhľadom na výsledky prípravy pojednávania a obsah pohovoru s maloletým mal za to, že v aktuálnom čase, kedy sa maloletý už na základe neodkladného opatrenia nachádza v režimovom zariadení s možnosťou okamžitej psychologickkej intervencie, resp. poradenstva je možné a v najlepšom záujme maloletého postupne začať s obnovovaním kontaktov maloletého s otcom.

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky, zástupcov rodičov, maloletého, kolízneho opatrovníka, oboznámením sa s rodným listom maloletého I., podnetom zo Základnej školy W. zo dňa 11.03.2021, správou z pedopsychiatrického vyšetrenia maloletého zo dňa 09.03.2012 a 12.03.2021, správou z pobytu maloletého v X. pre deti a rodiny G., G., vyjadrením otca maloletého, a s obsahom súvisiaceho spisu tunajšieho súdu sp. zn. 22P/17/2021, 22P 15/2021, ako aj ďalším na vec sa vzťahujúcim spisovým materiálom a zistil nasledovné:

4. Otec sa na pojednávanie, na ktoré bol riadne predvolaný, nedostavil, nepožiadaval o odročenie z dôležitého dôvodu, preto súd v súlade s ust. § 31 CMP, podľa ktorého súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní, vec prejednal v jeho neprítomnosti.

5. Kolízny opatrovník na pojednávaní navrhol uložiť výchovné opatrenie na dobu 6 mesiacov v Súkromnom liečebno-výchovnom sanatóriu X. pre deti a rodiny G., ktoré vzhľadom na okolnosti prípadu vníma ako dôvodné. K zrušeniu neodkladného opatrenia uviedol, že vzhľadom na prebiehajúce meritórne konanie o zákaze styku nemá voči takémuto postupu súdu námietky, keď to vníma ako možnosť, aby otec preukázal svoju schopnosť spolupracovať so zariadením a rešpektovať stanovené pravidlá v záujme maloletého a opätovného nadviazania ich kontaktov v kontrolovaných podmienkach.

6. Zástupca otca uviedol, že s nariadením výchovného opatrenia súhlasí, keďže je evidentne potrebné riešiť vzniknutú situáciu. Rovnako považuje za vhodné, aby v dobe, keď sa maloleté dieťa nachádza v diagnostickom ústave, mal za kontroly pracovníkov SLVS možnosť opäť realizovať otec kontakt so synom, a to jednak za účelom upevnenia ich vzájomných väzieb, a tiež za účelom posúdenia prejavov ich obnovenej interakcie zo strany pracovníkov LVS. Preto žiada, aby súd neodkladné opatrenie o zákaze styku zrušil.

7. Zástupca matky i matka s nariadením výchovného opatrenia súhlasili, avšak vyjadrili obavy pred zrušením zákazu styku neodkladným opatrením, toto považovali za predčasné. Ak by súd k takémuto rozhodnutiu pristúpil, akceptovali by, aby bol styk pod kontrolou a jeho priebeh bol vyhodnotený v rámci prebiehajúceho odvolacieho konania v merite o zákaz styku. Matka apeluje na otca, aby akceptoval rozhodnutie v celom rozsahu, keďže maloletý je nastavený na čo najkratší pobyt v SLVS, keď však ráta s maximálnym 6-mesačným pobytom, ktorý by mal uplynúť do Vianoc. Obáva sa, že by bol i. v prípade odvolania zo strany otca sklamaný, keďže by sa mohlo výchovné opatrenie predĺžiť.

8. Podľa § 38 ods. 1, 2 CMP ak je účastníkom maloletý, ktorý je schopný vyjadriť samostatne svoj názor, súd na jeho názor prihliadne. Názor maloletého zisťuje súd spôsobom zodpovedajúcim jeho veku a vyspelosti. Podľa povahy veci zisťuje súd názor maloletého bez prítomnosti iných osôb.

9. Súd vypočul maloletého, ktorý uviedol, že si uvedomuje prečo je v SLVS a tiež to, čo robil mame, keď si všima, že už sa vie aj ovládať. Tiež vie, že potrebuje dobrých kamarátov, ktorí majú na neho dobrý vplyv. Naposledy bol na psychiatrii po tom, čo sa zrútil, lebo otec stále vyvolával mame a bol na ňu taký zlý, až z toho sám dostal záchvat. Mal nervy, prečo mu mama vôbec dvíha telefóny, čo hovorila, že musí, lebo otec má právo na informácie. Nevedel, čo má robiť, ako sa brániť tlaku, ktorý cítil. S otcom si vždy predstavoval styk tak, že by za ním chodil vtedy, kedy by chcel sám alebo kedy by bolo treba, keby bola mama v nemocnici. Komunikáciu zo strany otca vníma ako násilnú. Takto s ním začal telefonovať na podnet mamy minulé leto, keď prvé telefonáty boli ešte v pohode, ale pri posledných na neho otec zase tlačil, až si zablokoval jeho telefón. Rovnako dopadol aj posledný telefonát deň pred tým, ako išiel do SLVS, keď si znova otca radšej zablokoval. Sám mal už teraz v SLVS nápad ohlásiť sa otcovi, keď bol zvedavý ako by reagoval, ale prebral to so psychologičkou a potom, čo si spomenul na posledný telefonát od toho nakoniec upustili, keďže by to asi nebol najšťastnejší nápad. Na začiatku rozhovoru prijal relatívne otvorene možnosť kontaktov s otcom v SLVS. Pri rekapitulácii však už bolo zrejmé, že sa tejto možnosti zľakol a začal sa obávať priebehu kontaktov, avšak stretnutia s otcom v SLVS za prísľubu, že sa počas letných prázdnin vzhľadom na výchovné opatrenie nebude realizovať styk podľa rozsudku, kontakty s otcom, ktoré budú určené zo strany LVS, akceptoval. Vedel už pomenovať, prečo sa v minulosti bránil kontaktom s otcom. Báł sa, že by ho nevrátil k mame. Bolo mu tiež veľmi nepríjemné, ako otec rozprával o mame. Maloletý sa v závere uisťoval, že pokiaľ sa bude správať dobre, na Vianoce by už mohol byť doma.

10. Zo správy SLVS vypracovanej dňa 10.05.2021 vyplýva, že maloletý je umiestnený v ich zariadení od 13.04.2021 na základe neodkladného opatrenia tunajšieho súdu pre dlhodobé výchovné problémy v škole aj v domácom prostredí /Agresívny voči matke, ktorej bol zverený a matka sa obáva správania maloletého, ktorý nemá rešpekt k autoritám. Otec má zákaz styku so synom, ktorému predchádzalo zo strany otca podryvanie rodičovskej autority matky voči maloletému./ Maloletý je v adaptačnom procese do 13.05.2021, na začiatku pobytu bol nekonfliktný, nehádka sa, neskôr sa prejavilo nerešpektovanie pravidiel zariadenia, zaznamenali aj nepríjemné, vulgárne vyjadrovanie sa voči ostatným klientom a tiež tendenciu k agresívnemu správaniu voči iným. Maloletý bol zvyknutý na pomoc a sprevádzanie, preto mu istý čas trvalo zvyknúť si na samostatnejšiu prácu. Výsledok vstupných testov mal nedostatočný. Po určitom čase začal pracovať samostatnejšie, čím sa mu aj povzbudilo sebavedomie a viac si verí. Veľmi dobre reaguje na pochvalu, aktuálne napreduje, je samostatný, plní si úlohy bez pomoci. V telefonickom kontakte so zariadením je matka, ktorá po skončení adaptačného obdobia môže byť v kontakte s maloletým. Maloletému bola diagnostikovaná vývinová dysfázia s pretrvávajúcim deficitom v školských zručnostiach a pedopsychiatria s diagnózou Z., expresívna porucha reči, poruchy správania, iné poruchy súvisiace so skupinou primárnej starostlivosti, adaptačná porucha. S. Z. syndróm je potrebné verifikovať u pedopsychiatra. V rámci pedopsychiatrického vyšetrenia diagnóza t. č. nepotvrdená. Výsledky psychologickéj diagnostiky poukazujú na špecifické charakteristiky v rámci sociálneho, emočného a osobnostného vývinu. V rámci osobnosti známky pretrvávajúceho egocentrického ladenia - zameranie

na uspokojenie svojich potrieb, následne problémy v rámci rešpektovania požiadaviek okolia. Prítomný je výrazný záujem o vzťahy, na druhej strane je však nadväzovanie kontaktu problematické, objavuje sa už spomínané egocentrické nastavenie (zameranie na uspokojenie svojich potrieb, prvky inštrumentárneho nadväzovania vzťahov), ďalej úzkostné ladenie a očakávanie zranenia. V rámci sociálneho kontaktu taktiež prítomná výraznejšia ovplyvniteľnosť až naivita. Emócie vie primerane diferencovať, znížená schopnosť ich adekvátneho spracovania a vyjadrovania - sám verbalizuje, že potrebuje okolie na to, aby sa vedel ukludniť. Charakteristiky maloletého zodpovedajú obrazu AS u detí, avšak pre výrazný vplyv charakteristík rodinného prostredia nie je aktuálne možné stav uzavrieť, potrebné je ďalšie sledovanie. Vzťah rodičov bol dlhodobo konfliktný, už znalkyňa uviedla, že je potrebné optimalizovať vzájomnú komunikáciu, pretože v opačnom prípade to môže prispieť ku zhoršovaniu psychického stavu dieťaťa. Aktuálne výsledky vyšetrenia poukazujú na výraznú naviazanosť maloletého na osobu matky a sestier. Z tohto pohľadu citlivo vníma údajné negatívne vyjadrenia otca na osobu matku, príp. snahu otca o zmenu starostlivosti. Uvedené vnímanie situácie zo strany maloletého nemusí zodpovedať skutočnej snahe otca, avšak následne to viedlo k jeho odmietaniu, t. č. sú údajne dlhodobo bez kontaktu - maloletý uvádza, že nemá záujem o stretávanie sa s ním. Pobyt maloletého v zariadení si toho času plní svoj účel, maloletý navštevuje 7. ročník školy v podmienkach triedy s menším počtom žiakov a pri individuálnom prístupe sa postupne adaptuje, vzhľadom na to, že doteraz nebolo vzdelávanie realizované prostredníctvom individuálneho asistenta, je tento proces pre neho náročnejší. V rámci skupiny bol zo začiatku utiahnutý, v poslednom týždni sa začali prejavovať problémy v rámci sociálnej interakcie - vulgarity a agresívne prejavy.

11. Podľa § 37 ods. 2 Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení:

- a) vhodným spôsobom napomenie maloleté dieťa, jeho rodičov a iné fyzické osoby, ktoré svojím správaním ohrozujú alebo narušujú jeho riadnu výchovu,
- b) určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené,
- c) uloží maloletému dieťaťu obmedzenie v rozsahu potrebnom na predchádzanie a zabraňovanie škodlivým vplyvom, ktoré môžu ohroziť alebo narušiť jeho priaznivý vývin; dodržiavanie uloženého obmedzenia sleduje najmä za súčinnosti obce,
- d) uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

12. Podľa § 37 ods. 3 Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odníme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu na účely

- a) zabezpečenia odbornej diagnostiky pobyt v zariadení, ktoré vykonáva odbornú diagnostiku, najdlhšie na šesť mesiacov,
- b) zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyt v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov,
- c) zabezpečenia resocializácie drogových a iných závislostí pobyt v zariadení, ktoré vykonáva resocializačné programy pre drogovu a inak závislých.

13. Podľa § 37 ods. 5 Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže výchovné opatrenie podľa odseku 3 uložiť aj vtedy, ak jeho uloženie nepredchádzalo výchovné opatrenie podľa odseku 2.

14. Na základe vykonaného dokazovania mal súd jednoznačne preukázané, že výchovné problémy s maloletým I. sú dlhodobé a majú závažný charakter, jeho správanie je problémové, neadekvátne jeho veku. Matka mala obavu o svoje zdravie a život a sama chcela, aby bol umiestnený vo vhodnom zariadení. Maloletý potrebuje kontrolu a dodržiavanie pravidelného denného režimu, aby sa naučil adekvátnym spôsobom reagovať a dostal svoje emócie pod kontrolu v spoločensky žiadanom smere. V jeho záujme je, aby bolo výchovné opatrenie nariadené. Zo správy zariadenia vyplýva, že mu pobyt v SLVS jednoznačne prospieva, zdá sa byť prospešný a pozitívny pre podporu jeho osobnostných

predpokladov, zručností a návykov. Preukázaná závažnosť výchovných problémov maloletého ohrozuje jeho zdravý psychický a sociálny vývin, čo je dôvodom, pre ktoré súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto rozhodnutia, s čím súhlasili obaja rodičia, maloletý aj kolízny opatrovník. Doterajší pobyt maloletého v zariadení však ešte v celom rozsahu svoj účel nespĺnil, samotné SLVS navrhuje uloženie výchovného opatrenia na určitý priestor a čas na nácvik a osvojenie si primeraného vhodného správania a konania v zariadení, ale predovšetkým v domácom prostredí. Už z doterajšieho pobytu dieťaťa v SLVS je vidno, že sa s rastúcou dĺžkou pobytu priamoúmerne pozitívne zlepšuje jeho príprava na vyučovanie. Ďalší pobyt v tomto zariadení môže byť pre neho prospešný aj do budúcnosti. Súd v danom prípade dospel k záveru, že predčasné ukončenie pobytu I. v SLVS a jeho okamžitý prechod do domáceho prostredia by bolo veľkým rizikom návratu dieťaťa k predchádzajúcemu správaniu, nakoľko naďalej preukázateľne potrebuje kontrolu a dohľad nad dodržiavaním pravidelného každodenného režimu a pomoc v sociálnych kompetenciách.

15. Podľa § 37 ods. 7 Zákona o rodine, súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom a s príslušným zariadením.

16. Podľa § 37 ods. 8 Zákona o rodine, súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení, zhodnotil splnenie účelu výchovného opatrenia. Súd zruší výchovné opatrenie, ak splnilo svoj účel. Ak je to v záujme maloletého dieťaťa, môže súd rozhodnúť o opakovanom uložení výchovného opatrenia alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia. Ak súd na základe zhodnotenia účinnosti výchovného opatrenia rozhoduje o opakovanom uložení výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o nariadení ústavnej starostlivosti podľa § 54, môže dočasne upraviť pomery maloletého dieťaťa do právoplatnosti rozhodnutia.

17. Súd bude sledovať vykonávanie výchovného opatrenia a hodnotiť jeho účinnosť.

18. Uznesením tunajšieho súdu č. k. 22P/109/2019-21 zo dňa 04.07.2019 súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým zakázal styk maloletého I. U., nar. XX.XX.XXXX s otcom na čas do právoplatného skončenia konania vo veci samej vedenej na tunajšom súde pod sp. zn. 17P/15/2016. Krajský súd v Bratislave svojím uznesením č. k. 11CoP/300-2019-70 zo dňa 16.09.2019 uznesenie súdu prvej inštancie v časti o nariadení zákazu styku otca s maloletým potvrdil a v časti vymedzenia času, po ktorý bude nariadené neodkladné opatrenie trvať, zmenil na čas do nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej v konaní o návrhu matky na zákaz styku otca s maloletým vedenom na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 22P/103/2019.

19. Toto bolo odôvodnené tým, že jediným kritériom pre vyslovenie zákazu styku rodiča s dieťaťom je teda aktuálna nevyhnutnosť takéhoto opatrenia a záujem dieťaťa, z ktorého táto nevyhnutnosť vyplýva. V danom prípade mal súd za to, že boli splnené podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia. Dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa mala poskytnúť ochrana, bola hodnoverne osvedčená. V posudzovanej veci súd dospel k záveru, že návrh matky na zákaz styku maloletého s otcom neodkladným opatrením bol vzhľadom na okolnosti prípadu dôvodný. Nakoľko za momentálneho nastavenia styku maloletého s otcom prihliadnúc na oboma rodičmi prezentované skutočnosti, keď sa obaja zhodli vo svojich tvrdeniach na tom, že styk otca s maloletým prebieha za vyostrených podmienok, dokonca za asistencie polície a následných pohovorov na ÚPSVaR, ktoré sú podľa vyjadrení oboch rodičov pre maloletého nesmierne stresujúcimi, nebolo možné zabezpečiť styk maloletého s otcom tak, aby tento nebol na ujmu ďalšieho zdravého vývoja maloletého. V záujme maloletého I. totiž jednoznačne je, aby vyrastal v stabilnej a zdravej atmosfére pokoja, harmónie, porozumenia a lásky a aby jeho výchova smerovala k pozitívnemu rozvoju jeho osobnosti, nadania, rozumových a fyzických schopností, mravnému, morálnemu, duchovnému a sociálnemu rozvoju. Obom rodičom bol v priebehu základného konania viackrát zdôrazňovaný fakt, ktorý napokon vyplýva aj z uskutočneného znaleckého dokazovania, že z hľadiska duševného zdravia dieťaťa je potrebné, aby rodičia akceptovali súdom stanovené pravidlá. Napokon aj maloletý bol napriek v znaleckom dokazovaní prezentovanej nechuti k stretávaniu sa s otcom ochotný podrobiť sa striktným vymedzeným pravidlám daným posledným súdnym rozhodnutím, keď skutočnosť, že ich zmena by nebola v najlepšom záujme maloletého bola vyhodnotená v rámci rozhodovania v konaní vedenom pod sp. zn. 17P/15/2016. V najlepšom záujme dieťaťa bolo aj podrobovanie sa nariadeným výchovným opatreniam zo strany rodičov. Napriek uvedenému otec tieto odporúčania sledujúce najlepší záujem maloletého zjavne nerešpektoval, keď okrem nedôslednej

účasti na nariadených stretnutiach odborného poradenstva v rámci výchovného opatrenia sám vo svojom vyjadrení k návrhu potvrdil, že sa svojvoľne bez predchádzajúcej dohody s matkou, resp. bez rešpektovania jej nesúhlasu, rozhodol syna v rozpore so súdom vymedzeným stykom odovzdať matke podstatne neskôr, čím evidentne opätovne prispel k eskalácii dlhodobovo vyhrotených vzťahov medzi rodičmi a ďalšej závažnej traumatizácii maloletého, a to bez ohľadu na motiváciu, ktorá otca k takémuto kroku viedla. Akékoľvek konanie zo strany rodičov, ktoré smeruje proti vnútornému nastaveniu maloletého, pritom v danom prípade okrem neprípustného vystavovania maloletého konfliktu lojality je spôsobilé v dieťati vzbudiť strach, psychický rozpor a pocit neistoty. Sama znalkyňa - konzultantka MUDr. D. R. vo svojom znaleckom posudku konštatovala, že jedine zastabilizovanie rodinného prostredia maloletého, a teda aj dodržiavanie súdom stanovených pravidiel styku, môže zmierniť prejavy Z. a tiež ďalšie neprimerané prejavy dieťaťa. V danom prípade sa konanie otca javilo ako kontraproduktívne a objektívne spôsobilé ohroziť ďalší zdravý psychický a sociálny vývoj maloletého. O nevyzretých rodičovských kompetenciách otca napokon svedčil aj ďalší obsah jeho podania zo dňa 01.07.2019, v ktorom sám priznal, že pri ostatnom kontakte s maloletým na ÚPSVaR mu povedal, že mu praje len všetko dobré a jeho už asi nikdy neuvidí, na čo sa maloletý hystericky rozplakal a začal kričať, ktoré konanie otca rozhodne nemožno označiť za vhodné a primerané veku a psychickému stavu maloletého, keď je evidentne spôsobilé ohroziť jeho ďalší priaznivý psychický vývoj.

20. Podľa § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP) na konanie podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

21. Podľa § 363 CMP súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

22. Podľa § 334 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), súd na návrh neodkladné opatrenie zruší, ak odpadnú dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

23. Podľa § 339 CSP o zrušení neodkladného opatrenia môže súd rozhodnúť bez pojednávania. V prípadoch neodkladného opatrenia podľa § 334 a 338 majú dotknuté subjekty právo vyjadriť a k návrhu na zrušenie neodkladného opatrenia.

24. Neodkladné opatrenie v sporových konaniach podľa CSP môže súd zrušiť len na návrh. Súd na takýto návrh neodkladné opatrenie zruší, ak odpadnú dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

25. Na rozdiel od konania sporového, v mimosporovom konaní je možné neodkladné opatrenie zrušiť aj bez návrhu v prípade, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

26. Neodkladné opatrenie môže súd zrušiť na návrh alebo aj bez návrhu. Súd zruší neodkladné opatrenie na návrh v tom prípade, ak odpadnú dôvody, pre ktoré bolo nariadené. Táto úprava zahŕňa predovšetkým tie prípady, keď došlo k zmene pomerov, čo má za následok, že neodkladné opatrenie už nie je nutné ani účelné.

27. Účelom neodkladných opatrení vo veciach maloletých je poskytnutie preventívnej ochrany ich právam a záujmom ešte pred ich porušením či ohrozením. Všeobecné zásady charakterizujúce inštitút neodkladného opatrenia sa vzťahujú aj na konanie vo veciach maloletých, v ktorom sú súdy povinné prioritne chrániť záujmy maloletých detí a prioritne poskytnúť zvýšenú ochranu ich právam. V konaní starostlivosti súdu o maloleté dieťa pri nariadení neodkladného opatrenia je súd v záujme maloletého dieťaťa povinný starostlivo uvážiť, či sú pre také opatrenie splnené všetky zákonné podmienky. Pre súd je prioritou záujem maloletého dieťaťa a vytvorenie stavu spravodlivej rovnováhy medzi záujmom dieťaťa a jeho rodičmi, pričom zvláštny význam sa kladie na záujem dieťaťa, ktorý má mať prednosť pred záujmom rodiča a neumožňuje rodičovi vynútiť si také opatrenia, ktoré by ohrozovali zdravie a rozvoj dieťaťa.

28. Podľa § 25 ods. 3 Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd obmedzí styk maloletého dieťaťa s rodičom alebo zakáže styk maloletého dieťaťa s rodičom, ak nie je možné zabezpečiť záujem maloletého dieťaťa obmedzením styku maloletého dieťaťa s rodičom.

29. Podľa § 217 ods. 1 veta prvá zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

30. Ak súd rozhoduje o úprave styku rodičov s dieťaťom, musí zohľadniť tú skutočnosť, že obidvaja rodičia majú právo na osobnú starostlivosť o dieťa zásadne v rovnakej miere, tomu zodpovedá aj právo dieťaťa na starostlivosť obidvoch rodičov. Ak teda súd zverí dieťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov, potom by malo byť dieťaťu umožnené stýkať sa s druhým rodičom v takej miere, aby bola táto zásada čo najviac naplnená. (nález Ústavného súdu ČR z 15. marca 2016, sp. zn. III. ÚS 2298/15)

31. Podľa čl. 41 ods. 4 Ústavy SR starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Práva rodičov možno obmedziť a maloleté deti možno od rodičov odlúčiť proti vôli rodičov len rozhodnutím súdu na základe zákona. Rodičovské práva a povinnosti patria obidvom rodičom. Ak rodičia žijú v manželstve, predpokladá sa, že svoje deti vychovávajú v zásade na základe vzájomnej dohody a v záujme maloletých detí. Zákon o rodine úpravu výkonu rodičovských práv a povinností rieši v určitých špecifických situáciách osobitne tak, ako to predpokladá čl. 51 ods. 1 Ústavy SR. Zákon o rodine preferuje dohodu rodičov pri výkone rodičovských práv a povinností (§ 24 ods. 2, § 25 ods. 1, § 35 a § 36 ZR). Až keď nedôjde k dohode rodičov o výkone rodičovských práv, rozhodne o ich výkone súd, vždy však s prihliadnutím na záujem maloletého dieťaťa. Ústavný súd SR už vo svojom rozhodnutí sp. zn. PL. ÚS 26/05 vyslovil právny názor, že právna úprava styku rodičov s ich maloletými deťmi nevedie k obmedzeniu práv rodičov, ale práve naopak, prostredníctvom tejto úpravy sa prispieva k ich garancii, a preto nemôže byť v nesúlade s čl. 41 ods. 4 Ústavy SR. (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 31. marca 2010, č. k. I. ÚS 120/2010-15).

32. Podľa článku 3 Dohovoru o právach dieťaťa (ďalej len „Dohovor“), záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

33. Štáty, ktoré sú zmluvnými stranami tohto Dohovoru, sa zaväzujú, že zabezpečia dieťaťu ochranu a starostlivosť nevyhnutnú pre jeho blaho, pričom budú brať ohľad na práva a povinnosti jeho rodičov, zákonných zástupcov alebo iných jednotlivcov právne za dieťa zodpovedných a urobia všetky potrebné zákonodarné administratívne opatrenia.

34. Štáty, ktoré sú zmluvnými stranami tohto Dohovoru, sa zaväzujú, že zabezpečia, aby inštitúcie, služby a zariadenia zodpovedné za starostlivosť a ochranu detí zodpovedali normám stanoveným kompetentnými úradmi, zvlášť po stránke bezpečnosti a ochrany zdravia, počtu a kvalifikácie personálu, ako aj kompetentného dozoru. Záujem dieťaťa teda stojí nad všetkými inými záujmami, vrátane záujmu rodiča. V konaniach, kde sa rozhoduje o výkone rodičovských práv a povinností, konať v záujme dieťaťa znamená brať do úvahy, najmä napĺňanie jeho potrieb, istoty, spokojnosti, bezpečie, vyplývajúce z citových väzieb a vzťahu dieťaťa k obom rodičom.

35. Výnimkou zo všetkých pravidiel o povinnosti dbať na pravidelný kontakt rodiča s dieťaťom je prípad, keď záujem dieťaťa vyžaduje, aby bolo dočasne stretávanie s jedným z rodičov obmedzené alebo úplne zakázané. Ide o výnimočné riešenie a vážny zásah do výkonu rodičovských práv a povinností, ktorý môže byť odôvodnený len okolnosťami na strane dieťaťa, ktoré musia byť natoľko závažné, že ochrana záujmu dieťaťa vyvolala potrebu obmedziť prirodzený kontakt. Jediným kritériom pre vyslovenie zákazu styku rodiča s dieťaťom je aktuálna nevyhnutnosť takéhoto opatrenia a záujem dieťaťa, z ktorého táto nevyhnutnosť vyplýva. Ak sa ukáže, že výchova dieťaťa je stykom rodiča narušovaná, potom súd aj z preventívnych dôvodov takémuto rodičovi alebo obidvom rodičom zakáže styk s maloletým dieťaťom. Iba keď má súd preukázané, že styk rodiča s dieťaťom nie je v záujme dieťaťa, môže dieťaťu zakázať styk s rodičom, keď je to v záujme maloletého dieťaťa, t. j. nielen z hľadiska ohrozenia jeho fyzického či psychického zdravia, ale aj z hľadiska ohrozenia jeho mravného vývoja alebo z hľadiska nevhodnosti životného príkladu rodiča pre maloleté dieťa so zreteľom na spôsob, ktorý rodič vedie, prípadne z hľadiska iného zásadne negatívneho vplyvu nepriaznivo pôsobiaceho na vývoj maloletého dieťaťa. Zákazom styku rodiča s dieťaťom sa rodičovi celkom odoberá právo stýkať sa s dieťaťom, a to hocíjakým spôsobom. Z intenzity zásahu do základného práva podľa čl. 32 ods. 4 Listiny a čl. 8 ods. 1 Dohovoru, akú predstavuje práve zákaz styku rodiča s dieťaťom, vyplýva požiadavka, aby súdy a štátne orgány nečakali pasívne dovtedy, kým dieťa formálne dosiahne plnoletosť a predmet konania dopadne, prípadne dovtedy, kým sa samovoľne či inak zmenia pomery a jedna zo zúčastnených strán sa na súd obráti s formálnym procesným návrhom na úpravu styku. Zákaz styku rodiča s dieťaťom autoritatívne vyslovený súdom, je opatrením časovo obmedzeným, aj keď jeho účinnosť výslovne ustanovením nejakej lehoty

neobmedzuje. Orgány sociálnoprávnej ochrany a súdy, každý vo svojej pôsobnosti, musia aktívne skúmať, či dôvody tohto opatrenia trvajú, resp. či sa toto opatrenie postupom času a zmenou okolností nestalo neprímeraným. Rozhodnutie o zákaze styku treba využiť ako priestor na vytváranie podmienok na to, aby styk medzi rodičom a dieťaťom mohol byť obnovený, na prehodnotenie doterajšej stratégie a voľbu ďalších, aktuálne vhodných opatrení.

36. Riadiac sa vyššie uvedenými zásadami súd v posudzovanej veci v každom štádiu konania dôsledne skúma, či trvajú dôvody, pre ktoré bolo nariadené neodkladné opatrenie významne zasahujúce do rodičovských práv otca maloletého. Z obsahu spisu ako aj z doposiaľ vykonaného dokazovania súd zistil, že dôvody, pre ktoré bolo neodkladné opatrenie nariadené, sa zmenili umiestnením maloletého I. do zariadenia, čím vznikol priestor na vytváranie podmienok pre postupné opätovné nadviazanie kontaktov medzi otcom a maloletým. V danom prípade umiestnením maloletého do zariadenia došlo k zmene podmienok, keďže kontakty otca s maloletým budú pod kontrolou, tieto budú monitorované a súčasne môže byť maloletému poskytnuté neodkladná odborná pomoc či poradenstvo v prípade hypotetickej destabilizácie jeho psychického stavu, resp. jeho rozrušenia po kontaktoch s otcom, ako k tomu dochádzalo v minulosti, pričom však odpadá tiež najväčší stresujúci faktor, ktorý maloletý verbalizoval vo svojom ostatnom vyjadrení pred súdom, ktorým boli obavy z možného zadržovania otcom. Aktuálna situáciu umožňuje jednak zastabilizovanie prostredia, ako aj nutnosť dodržiavania pravidiel styku, ktoré musia byť prispôsobené režimu zariadenia, v ktorom sa maloletý nachádza. Maloletému, ako aj rodičom bude umožnené zúčastniť sa na terapii, zúčastniť sa poradenstva a na celú rodinu to môže mať pozitívny dopad, ak svoju šancu využijú. Súd poukazuje na to, že v minulosti otcovi zamietol návrh na zrušenie neodkladného opatrenia práve z dôvodu, že sa nezúčastňoval na súdom nariadenom poradenstve a odmietol pracovať na zmene svojho postoja, čím pre maloletého vytváral diskomfortné situácie a niektorými svojimi reakciami predstavoval pre maloletého ohrozenie z hľadiska jeho psychickej stability, keď však práve v tomto smere vzhľadom na svoje osobnostné a zdravotné špecifiká vyžaduje maloletý osobitne citlivý prístup.

37. Súd apeluje na obidvoch rodičov, aby pri výkone svojich rodičovských práv a povinností mali na zreteli záujem ich maloletého dieťaťa, aby vzájomnou komunikáciou a súčinnosťou prispeli k riešeniu situácie v rodine. Rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývin svojho dieťaťa. Základným zmyslom ich starostlivosti musí pritom byť záujem dieťaťa. Dieťa na svoj harmonický rozvoj potrebuje lásku a porozumenie, malo by vyrastať v starostlivosti a pod zodpovednosťou svojich rodičov v ovzduší náklonnosti a morálneho aj materiálneho bezpečia. Každý z nich je povinný vychovávať dieťa v úcte k druhému rodičovi a pozitívne ho usmerňovať vo vzťahu k nemu. Každé dieťa si želá, aby sa jeho rodičia pred ním nehádali, aby boli navzájom k sebe i k nemu aspoň tak zdvorilí, ako sú k ostatným ľuďom a ako to aj od neho vyžadujú. Podmienkou efektívneho rodičovstva nie je, aby sa rodičia mali radi, aby sa všetko vrátilo do koľají, keď konflikty medzi nimi neboli. Stačí, keď konflikty zminimalizujú tak, aby sa mohli o deti riadne starať. Teda dôležité je prestať pokračovať v konflikte. Dieťa nereaguje len na to, ako sa rodičia správajú k nemu, ale aj na to, ako sa správajú vzájomne voči sebe. Predovšetkým rodičia sú jeho rozhodujúcim vzorom. Len rodičia sú zodpovední za to, aby následky ich vzájomných konfliktov neprenášali na ich spoločné dieťa a nepoužívali ho ako nástroj vzájomného boja. Súd rodičom odporúča, aby spoločne vyhľadali odbornú pomoc s cieľom naučiť sa spolu vecne a konštruktívne komunikovať, reflektovať na potreby dieťaťa a ich nezhody neprenášať na svoje dieťa, čo im umiestnením maloletého bude umožnené.

38. Súd zároveň apeluje, aby rodičia sa riadili radami a pokynmi zariadenia a rešpektovali dané všeobecné podmienky zariadenia ohľadom možného kontaktu rodičov s chovancami. Zrušenie neodkladného opatrenia o zákaze styku neznamená, že otec môže prísť kedykoľvek do zariadenia a vynuocovať si kontakt s maloletým. Styk s maloletým môže byť realizovaný iba po predchádzajúcej dohode s kompetentným pracovníkom zariadenia za podmienok režimu, na ktorý je maloletý nastavený, t. u. že rodičia sú povinní dodržiavať predovšetkým podmienky a režimové opatrenia daného zariadenia, byť súčinní zamestnancom a terapeutom a spoločnými silami riešiť situáciu maloletého I.. Ak by došlo k tomu, že otec by nevyužil túto svoju šancu, súd by mohol opätovne pristúpiť k zákazu styku formou neodkladného opatrenia. Vzhľadom na sledovanie výkonu výchovného opatrenia v pravidelných intervaloch budú správy z LVS súčasne doposielané odvolaciemu súdu k prebiehajúcemu konaniu o odvolaní proti meritórnemu rozhodnutiu o zákaze otca s maloletým, vedenému na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 11CoP/117/2021, a teda prístup otca, resp. jeho želateľnú zmenu, avšak rovnako aj neželané zotrvanie v jeho predchádzajúcich nevhodných reakciách v neprospech

psychického prežívania maloletého, bude odvolací súd zohľadňovať pri rozhodovaní o odvolaní otca proti meritórnemu rozsudku tunajšieho súdu o zákaze styku otca s maloletým. Obom rodičom súd dôrazne odporúča, aby sa nakontaktovali so zariadením a dôsledne dodržiavali jeho pokyny a odporúčania.

39. Na základe uvedených skutočností rozhodol súd teda tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

40. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné, nakoľko sa účastníci konania tohto svojho práva účinne v súlade s ust. § 368 Civilného sporového poriadku /CSP/ pred súdom vzdali.

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na exekúciu podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov, alebo návrh na súdny výkon rozhodnutia vo veciach maloletých podľa § 383 a nasl. Civilného mimosporového poriadku /CMP/.